

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Природничо-гуманітарний фаховий коледж
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Природничо-гуманітарного
фахового коледжу ДВНЗ «УжНУ»

Володимир РОСОХА

Від _____ 06 _____ 2026 р., протокол № 6

ПРОГРАМА

**вступного випробування (індивідуальної усної співбесіди)
з української мови
для вступників на навчання для здобуття фахової передвищої освіти
на основі повної загальної середньої освіти (11 класів)**

Розробила
Предметна екзаменаційна комісія
з української мови
Голова комісії/Екзаменатор

Григорів / Андрійчук М.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування у формі індивідуальної усної співбесіди з української мови для осіб, які вступають на навчання на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО), укладена відповідно до чинних нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України.

В основу програми покладено Державний стандарт повної загальної середньої освіти та чинну навчальну програму «Українська мова (рівень стандарту) для 10–11 класів закладів загального середньої освіти», затверджену Наказом Міністерства освіти і науки України № 1407 від 23 жовтня 2017 року. Зміст програми також повністю відображає норми та правописні зміни чинної редакції «Українського правопису» (2019 р.).

Мета індивідуальної усної співбесіди – комплексне виявлення та об'єктивне оцінювання рівня сформованості предметних (мовної, мовленнєвої та комунікативної) компетентностей у вступників, які здобули повну загальну середню освіту.

Основні **завдання** співбесіди – перевірка таких умінь та знань абітурієнтів:

- розуміння системного устрою української мови, її функцій як державної та складників на різних мовних рівнях;
- засвоєння основних мовних норм (орфоепічних, лексичних, фразеологічних, орфографічних, морфологічних, синтаксичних та пунктуаційних);
- практичне володіння навичками усного спілкування, логічного й послідовного висловлювання власних думок у монологічній та діалогічній формах;
- здатність аналізувати мовні явища, обґрунтовувати правописні правила й пунктограми за допомогою вивчених теоретичних положень.

Під час усного випробування вступник на основі повної загальної середньої освіти повинен продемонструвати відповідні теоретичні знання та практичні навички.

Вступник повинен **знати**:

- сутність, ознаки та класифікацію звуків мовлення, основні фонетичні процеси (уподібнення, спрощення, чергування голосних і приголосних);
- ключові поняття лексикології та фразеології, типи лексичних помилок і способи їх усунення;
- систему частин мови, їхні граматичні категорії, складні випадки словозміни й відмінювання іменних і дієслівних форм;
- сучасні орфографічні правила, зокрема зміни та новації, закріплені новою редакцією «Українського правопису»;

- синтаксичну структуру простих, ускладнених та складних речень різних типів;
- правила вживання розділових знаків (пунктуаційні норми) у простих і складних синтаксичних конструкціях, а також під час передачі чужого мовлення;
- функціональні стилі та типи мовлення, основи практичної риторики.

Вступник повинен **вміти**:

- чітко, грамотно й виразно висловлюватись, дотримуючись орфоепічних та акцентуаційних норм сучасної української літературної мови;
- оперувати науковою термінологією, наводити власні доречні приклади для ілюстрації мовних явищ і правил;
- здійснювати повний лінгвістичний аналіз запропонованого мовного матеріалу: фонетико-транскрипційний, морфемно-словотвірний, морфологічний (частиномовний) та повний синтаксичний розбір речення;
- знаходити, кваліфікувати та виправляти різноманітні помилки (лексичні, граматичні, орфографічні, пунктуаційні);
- аргументувати власну мовну позицію та будувати обґрунтовані висновки.

РОЗШИРЕНИЙ ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ) З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

РОЗДІЛ 1. ЛЕКСИЧНА НОРМА. ФРАЗЕОЛОГІЯ

Слово як базова одиниця лексичної системи. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слів.

Лексична помилка. Поняття про лексичну норму та її порушення. Типові лексичні помилки: тавтологія, плеоназм (багатослів'я), калькування та вживання суржикових форм, русизми, використання слів у невластивому значенні. Способи редагування речень із лексичними огріхами.

Лексичні групи та їх стилістичні функції. Синоніми (синонімічний ряд), антоніми, омоніми. Пароніми — складні випадки розрізнення та точного слововживання (наприклад: адресант / адресат, компанія / кампанія, ефектний / ефективний тощо).

Склад лексики за походженням та вживанням. Власне українська лексика та запозичені (іншомовні) слова. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Активний і пасивний словниковий склад: застарілі слова (історизми, архаїзми) та неологізми. Стилiстично (нейтральна й емоційно) забарвлена лексика.

Фразеологічна норма. Поняття про фразеологізм, його лексичне значення та синтаксичну роль у реченні. Джерела української фразеології. Фразеологічні синоніми та антоніми. Прислів'я, приказки, крилаті вирази, афоризми як різновиди фразеологізмів.

РОЗДІЛ 2. ОРФОЕПІЧНА ТА АКЦЕНТУАЦІЙНА НОРМИ

Орфоепічна норма. Основні правила вимови голосних (наголошених і ненаголошених) та приголосних звуків сучасної української літературної мови.

Особливості вимови окремих звуків та їх груп. Вимова звуків [дж], [дз], [дз'], звука [г]. Вимова м'яких, пом'якшених та подовжених приголосних.

Фонетичні процеси у вимові. Явища уподібнення приголосних звуків (за дзвінкiстю, глухістю, місцем і способом творення) та спрощення в групах приголосних. Чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й як засіб милозвучності мовлення. Вимова слів з апострофом.

Акцентуаційна норма. Складні випадки наголошування слів сучасної української літературної мови. Наголос як розрізнювальний засіб лексичного чи граматичного значення слова. Варіантне наголошування слів. Поняття про орфоепічну помилку.

РОЗДІЛ 3. ОРФОГРАФІЧНА НОРМА (з урахуванням змін і новацій Правопису)

Буквені орфограми в коренях слів. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Ненаголошені голосні, що не перевіряються наголосом.

Уживання знака м'якшення та апострофа. Позначення м'якості приголосних на письмі (буквами *ь, я, ю, є, і*, сполученнями *йо, ьо*). Правила вживання знака м'якшення та апострофа в українських словах та словах іншомовного походження.

Графічне оформлення збігу та подовження звуків. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних на письмі.

Правопис префіксів і суфіксів. Вимова й написання префіксів *з-* (*зі-, с-*), *роз-, без-, пре-, при-, прі-*.

Написання слів іншомовного походження. Правила передачі голосних та приголосних звуків іншомовного походження. Правопис апострофа, знака м'якшення, подвоєння літер у загальних та власних іншомовних назвах.

Нові норми чинного правопису: правопис слів *проект, фое*, варіантні форми голосних (*аудиторія/авдиторія, лауреат/лавреат*).

Правопис складних і складноскорочених слів. Написання складних слів разом і через дефіс. Нові правила написання слів із **пів-**: написання невідмінюваного числівника *пів* з іменниками у формі родового відмінка завжди окремо (*пів аркуша, пів години, пів Європи*). Правопис складних слів із першими частинами *міні-, віце-, екс-, архі-, макро-, мікро-* тощо. Творення й правопис складноскорочених слів та аббревіатур.

Велика літера та лапки у власних назвах. Правила вживання великої літери в офіційних назвах держав, установ, організацій, посад, свят, географічних та астрономічних об'єктів. Правила використання лапок у власних назвах. Основні правила переносу слів із рядка в рядок.

РОЗДІЛ 4. МОРФОЛОГІЧНА НОРМА

Поняття про морфологічну норму та її порушення. Система самостійних та службових частин мови, вигук.

4.1. Іменник: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Власні та загальні назви, назви істот і неістот. Категорія роду й числа. Іменники спільного роду. Особливості визначення роду невідмінюваних іменників та аббревіатур. Відмінки іменників, типи відмін та поділ на групи. Складні випадки відмінювання іменників: закінчення іменників чоловічого роду другої відміни в родовому відмінку (*-а/-я, -у/-ю*). Особливості утворення та правопису форми кличного відмінка у звертаннях. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові та прізвищ. Правопис відмінкових закінчень та найуживаніших суфіксів іменників.

4.2. Прикметник. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні), явища їх взаємопереходу. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий (проста й складена форми), способи їх творення. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння. Типові граматичні помилки при творенні ступенів порівняння. Відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи). Написання складних прикметників.

4.3. Числівник. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (цілі, дробові, збірні) та порядкові. Числівники прості,

складні та складені. Складні випадки відмінювання кількісних числівників (зокрема на позначення десятків та сотень, складених числівників) та порядкових числівників. Складові правила узгодження числівників з іменниками. Нормативне вживання числівників для позначення часу, годин та дат.

4.4. Займенник. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників за значенням. Особливості відмінювання займенників різних розрядів. Творення й правопис неозначених та заперечних займенників разом, окремо і через дефіс.

4.5. Дієслово. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова (інфінітив, особові форми, дієприкметник, дієприслівник, безособові форми на -но, -то). Види дієслова (доконаний і недоконаний), творення видових форм. Часи дієслова. Способи дієслова (дійсний, умовний, наказовий). Творення та правопис форм умовного й наказового способів дієслів. Дієслова I та II дієвідмін, особові закінчення. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Безособові дієслова. Особливі форми дієслова:

Дієприкметник: значення, ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники, їх творення та відмінювання. Нормативні обмеження у використанні активних дієприкметників у сучасному мовленні. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на -но, -то. Правопис дієприкметників.

Дієприслівник: значення, ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот, граматичні правила побудови речень із дієприслівниковим зворотом.

4.6. Прислівник. Значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння означальних прислівників, способи їх творення та зміни приголосних при цьому. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом, окремо і через дефіс.

4.7. Службові частини мови та вигук.

Прийменник: значення, групи за походженням (непохідні й похідні) та за будовою. Зв'язок з непрямыми відмінками іменника. Написання похідних прийменників разом, окремо та через дефіс. Синонімічні й антонімічні прийменники, запобігання калькованого використання прийменників.

Сполучник: значення, групи за значенням і синтаксичною роллю (сурядні й підрядні), за будовою та вживанням. Правопис сполучників разом і окремо. Розрізнення сполучників та інших однозвучних слів.

Частка: значення, групи часток (формотворчі, заперечні, модальні, словотворчі). Написання часток бо, но, то, от, таки. Правопис частки не та ні з різними частинами мови.

ВИГУК: значення, правопис вигуків та звуконаслідувальних слів.

РОЗДІЛ 5. СИНТАКСИЧНА ТА ПУНКТУАЦІЙНА НОРМИ

Поняття про синтаксичну та пунктуаційну норми й типи помилок. Словосполучення й речення як основні синтаксичні одиниці.

5.1. Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова. Головне й залежне слово. Способи підрядного зв'язку (узгодження, керування, прилягання). Складні випадки дієслівного керування в українській мові. Поширені й непоширені словосполучення.

5.2. Просте речення. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання, емоційним забарвленням, будовою, складом граматичної основи, наявністю другорядних членів, повнотою та ускладненнями. Розділові знаки в кінці речення.

Головні та другорядні члени речення. Підмет і присудок. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний), способи їх вираження й особливості зв'язку між підметом і присудком. Правила вживання тире між підметом і присудком. Другорядні члени речення (додаток, означення, обставина) та способи їх вираження. Прикладка як різновид означення, розділові знаки при ній. Порівняльний зворот, його функції в реченні та правила відокремлення (пунктуація при порівняльних зворотах).

Односкладні та неповні речення: Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, називні) та способи вираження головного члена. Поняття повних і неповних речень, правила вживання тире в неповних реченнях.

Просте ускладнене речення:

- речення з **однорідними** членами (однорідні й неоднорідні означення, узагальнювальні слова при однорідних членах, правила вживання розділових знаків).

- речення зі **звертаннями** (непоширені й поширені), розділові знаки.

- речення зі **вставними** словами, словосполученнями, реченнями (групи за значенням, розділові знаки).

- речення з **відокремленими** членами: відокремлені означення, прикладки (непоширені й поширені), відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювально-пояснювальні члени речення. Пунктуація в ускладнених реченнях.

5.3. Складне речення. Ознаки та типи складних речень, засоби зв'язку.

Складносурядне речення (ССР): єднальні, протиставні, розділові сполучники; смислові зв'язки між частинами ССР та правила вживання розділових знаків.

Складнопірядне речення (СПР): будова (головне й підрядне), підрядні сполучники та сполучні слова як засоби зв'язку. Основні види підрядних речень (означальні, з'ясувальні, обставинні). Складнопірядні речення з кількома підрядними, їх класифікація за характером зв'язку (послідовна, однорідна, неоднорідна підрядність). Розділові знаки в СПР.

Безсполучникове складне речення (БСР): типи за характером смислових відношень (з однорідними чи неоднорідними частинами). Правила вживання розділових знаків у безсполучниковому реченні (кома, крапка з комою, двокрапка, тире).

Складне речення з різними видами зв'язку: багатокomпонентні речення зі сполучниковим (сурядним/підрядним) та безсполучниковим зв'язком, правила вживання розділових знаків у них.

5.4. Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Слова автора. Синтаксичні правила заміни прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Правила вживання розділових знаків при прямій мові, цитаті та діалозі.

РОЗДІЛ 6. ПРАКТИЧНА РИТОРИКА. СТИЛІСТИКА Й РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ

Стилістика мовлення. Поняття про стилістичну норму. Функціональні стилі сучасної української мови: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний, епістолярний, конфесійний. Їхні основні ознаки, функції та жанри вираження. Користування виражальними засобами української мови в процесі спілкування.

Текст як продукт мовленнєвої діяльності. Ключові ознаки тексту (тема, основна думка, задум, зв'язність, завершеність). Структурна організація тексту: поділ на мікротеми та абзаци. Мовні засоби міжфразного зв'язку речень у тексті.

Типи та жанри мовлення. Характеристика типів мовлення (розповідь, опис, роздум) та особливості їх структури. Жанри мовлення.

Основи практичної риторики. Поняття про мовленнєву ситуацію, адресанта й адресата мовлення. Види мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо). Ключові вимоги до якісного та ефективного усного мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Дотримання норм сучасного українського мовленнєвого етикету під час усного висловлювання.

Зразок завдань для усної співбесіди

1. Морфологія. Числівник як лексико-граматична категорія. Узгодження числівників з іменниками. Позначення часу.

2. Синтаксис. Просте речення. Головні члени речення. Другорядні члени речення.

3. Прочитайте речення:

Мудрість на відміну від знань приходить із досвідом із болем втрат і радістю перемог.

Виконайте завдання:

- а) визначте, до якої частини мови належить кожне слово;
- б) визначте тип речення;
- в) підкресліть члени речення, поставте розділові знаки.

4. Виконайте фонетико-морфемний аналіз слова **НЕПИСЬМЕННИЙ**:

а) фонетичний аналіз (запишіть фонетичну транскрипцію слова, визначте поділ слова на склади, охарактеризуйте звуки за співвідношенням голосу й шуму, місцем творення, поясніть фонетичні зміни (спрощення, уподібнення звуків), якщо вони є в цьому слові);

б) морфемний аналіз (визначте основу й закінчення, виділіть корінь, укажіть інші афікси, поясніть структуру слова).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ усної співбесіди з української мови для вступників на основі повної загальної середньої освіти

Під час співбесіди вступники мають відповісти на питання й виконати завдання різного рівня складності.

Перше й друге питання передбачають розгорнуту відповідь, за якою можна визначити володіння теоретичним матеріалом згідно з програмою.

За повну правильну відповідь на кожне питання передбачено по **25 балів**: абітурієнт має системні знання, наводить визначення термінів, уміло використовує переконливі аргументи, ілюструє теоретичний матеріал удалими прикладами, може творчо застосовувати знання на практиці. Мовлення абітурієнта правильне на всіх мовних рівнях.

За **часткову** відповідь передбачено **12 балів**: абітурієнт на достатньому рівні володіє теоретичним матеріалом, демонструє задовільне розуміння мовних явищ, наводить власні приклади на підтвердження своїх думок, переважно вдало добирає мовні засоби у висловлюванні.

Незадовільна відповідь оцінюється в **0 балів**: абітурієнт не володіє матеріалом, не може навести доречних прикладів, у мовленні є значна кількість лексичних, граматичних помилок.

Третє завдання – морфологічний і синтаксичний розбір речення, а також пояснення пунктограм:

а) морфологічний розбір (10 балів): визначити частиномовну належність кожного слова, аргументувати свій вибір, за необхідності дати відповідь на уточнювальні питання за темою;

б) синтаксичний розбір (15 балів):

– підкреслити члени речення і пояснити таке підкреслення; поставити й пояснити розділові знаки (10 балів);

– визначити тип речення (за кількістю граматичних основ – просте чи складне; якщо речення складне, то визначити тип складного; характеристика кожної предикативної частини: двоскладне / односкладне, поширене / непоширене, повне / неповне, ускладнене / неускладнене) (5 балів).

За повну правильну відповідь за всіма аспектами морфолого-синтаксичного аналізу передбачено **25 балів**.

Четверте завдання – фонетико-морфемний аналіз слова:

а) фонетичний аналіз (до 13 балів): коректна фонетична транскрипція всього слова, визначення наголосу й поділ слова на склади, аналіз звуків (за співвідношенням голосу й шуму, місцем творення), виявлення й пояснення фонетичних змін (спрощення, уподібнення звуків);

б) морфемний аналіз (до 12 балів): правильне визначення основи й закінчення, точне виділення кореня, указання інших афіксів, аргументоване пояснення структури слова, з урахуванням його творення.

За повну правильну відповідь за всіма аспектами фонетико-морфемного аналізу передбачено **25 балів**.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Офіційні видання та довідники з правопису

1. Український правопис (нова редакція) / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. – 2026.
2. Блажко М., Омельчук С. Правописний практикум з української мови. Норми нової редакції «Українського правопису». Київ: Грамота, 2020.
3. Глазова О. П. Українська орфографія: Навчальний посібник. Харків: Веста, Ранок.
4. Омельчук С. А. Практикум з правопису української мови: система дослідницьких вправ. Київ: Грамота, 2009.
5. Фурдуй М. І. Українська мова. Практикум з правопису. Київ: Либідь, 2002, 2008.
6. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. Київ: Освіта, 2007, 2013.

Підручники для загальноосвітніх шкіл (5–9 класи)

1. Авраменко О. М. Українська мова (рівень стандарту): підручники для 9, 10, 11 класів. Київ: Грамота.
2. Глазова О. П., Кузнецов Ю. Б. Рідна/Українська мова: підручники для 5, 6, 7, 8, 9 класів. Київ: Освіта, Зодіак-Еко, Педагогічна преса.
3. Єрмоленко О. В., Сичова В. Т. Рідна/Українська мова: підручники для 5, 6, 7, 9 класів. Київ: Грамота.
4. Заболотний О. В., Заболотний В. В. Рідна/Українська мова: підручники для 5, 6, 7, 8, 9 класів. Київ: Генеза, Навчальна книга.
5. Пентилюк М., Гайдаєнко І. та ін. Рідна/Українська мова: підручники для 8, 9 класів. Київ: Освіта.
6. Олійник О. Б. Рідна/Українська мова: підручник для 8 класу. Київ: Вікторія.
7. Шелехова Г. Т., Остаф Я. І., Скуратівський Л. В., Передрій Г. Р. Рідна мова: підручники для 7, 8, 9 класів. Київ: Освіта.

Навчальні посібники, довідники та збірники тестів

1. Авраменко О., Блажко М. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. Київ: Грамота.
2. Авраменко О. М. Довідник з української мови. Київ: Грамота, 2019.
3. Авраменко О., Тищенко О. Українська мова. Правопис у таблицях, тестові завдання. Посібник для підготовки до ДПА і ЗНО. Київ: Грамота, 2018.
4. Авраменко О. М. 100 експрес-уроків української. Київ: Книголав, 2016.
5. Береза Т. Скажи мені українською. Львів: Априорі, 2019.
6. Блажко М. Українська мова в таблицях. Київ: Грамота, 2017.
7. Голосовська Г. Українська мова для всіх. Київ: Академія, 2015.
8. Гуйванюк Н. В. та ін. Українська мова. Схеми, таблиці, тести. Львів: Світ, 2005.

9. Дзюбишина Мельник Н., Лавринець О. Читай і знай! Довідник-практикум із сучасної літературної мови. Київ: Києво-Могилянська академія, 2018.
10. Дубчак О. Чути українською. Київ: Віхола, 2020.
11. Козачук Г. О. Українська мова для абітурієнтів. Київ: Вища школа, 2014.
12. Лавринець О., Симонова К., Ярошевич І. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ: Києво-Могилянська академія, 2019.
13. Ладоня І. О. Українська мова: Посібник для підготовки молодших спеціалістів. Київ: Вища школа, 2004.
14. Литовченко В., Дудик П. Сучасна українська мова. Завдання і вправи. Київ: Альма-матер, 2009.
15. Мединська Н. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ з морфології. Тернопіль: Богдан, 2007.
16. Радишевська М. Новий довідник. Українська мова. Київ: Рідна мова, 2020.
17. Семеренко Г., Литвин Л., Кавера Н. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ і тестів з морфології. Тернопіль: Богдан, 2012.
18. Сербенська О. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитися і правильно говорити. Львів: Апріорі, 2017.
19. Соколова С. Граматика сучасної української літературної мови. Київ: Видавничий двір Д. Бураго, 2017.
20. Ужченко В. Д. та ін. Сучасна українська мова: Збірник вправ і завдань. Київ: Вища школа, 2006.
21. Українська мова у визначеннях, таблицях і схемах. 5-11 класи. Харків: Ранок, 2020.
22. Хворостяний І. Г. Українська мова: лайфхаки. Харків: Ранок, 2019.

Словники

1. Бусел В. Т. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики. Ірпінь: Перун, 2003.
2. Давидова О. Словник наголосів української мови. Київ: Підручники і посібники, 2019.
3. Колібаба Л., Фурса В. Словник дієслівного керування. Київ: Либідь, 2017.
4. Лозова Н., Фридрак В. Дзвона чи дзвону? Словник-довідник. Київ: Наукова думка, 2015.
5. Орфографічний словник української мови (уклад. Бурячок А.А.). Київ: Наукова думка, 2000.
6. Словник фразеологізмів та сталих виразів сучасної української мови (уклад. Богданова О., Коновалова М.). Харків: Основа, 2019.
7. Тлумачний словник-мінімум української мови (уклад. Ващенко Л. О., Єфімов О. М.). Київ: Довіра, 2001.
8. Український тлумачний словник (за ред. В. Бусела). Ірпінь: Перун, 2016.

9. Ярещенко А., Бездітко В., Козир О. Сучасний фразеологічний словник української мови. Навчальна література, 2018.

Електронні та інтернет-ресурси

1. Освітній проєкт «Мова — ДНК нації»: <https://ukr-mova.in.ua/>
2. Онлайн-курс від студії EdEra «Лайфхаки з української мови»: <https://ukrlifehacks.ed-era.com/>
3. Офіційний сайт української мови: <http://ukrainskamova.com/>
4. Освітня платформа «дисКурс»: <https://dyskurs.net/>
5. YouTube-канал «dysKurs» (@ukr-mova_dyskurs)
6. Тренажер з правопису української мови (WebPen): <https://webpen.com.ua/>
7. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України (навчальні програми та повний текст нової редакції Українського правопису): <https://mon.gov.ua/>
8. Сайт підготовки до тестувань (Освіта.ua): <https://zno.osvita.ua/>
9. Словники України on-line (Словопедія): <http://slovopedia.org.ua/>
10. Український лінгвістичний портал: <https://slovnyk.ua>
11. Словник фразеологізмів української мови: <https://cutt.ly/Cn4dNqf>